

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ**

1. ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ

**2. ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΕΡΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ Δ.Δ. ΚΑΙ ΕΕ**

Αθήνα, 2011

Η.Π. /Ε.103

ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

ΘΕΜΑ: «Μέτρα, όροι και διαδικασίες για τη χρησιμοποίηση της ιλύος που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων καθώς και ορισμένων υγρών αποβλήτων, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Αντικατάσταση της 80568/4225/1991 (Β΄641) κοινής Υπουργικής απόφασης.»

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ,
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου του Ν. 2077/1992 «Κύρωση Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση» (Α΄ 136) και τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 (παρ. 1ζ) του Ν.1338/1983 « Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α΄ 34) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 1440/1986 «Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων κ.λ.π. (Α΄ 70) και του άρθρου 65 του Ν. 1892/1990 (Α΄ 101).

2. Τις διατάξεις των άρθρων 11(παρ. 3), 28,29 και 30 του Ν.1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α'160) όπως το άρθρο 28 τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του ν. 3937/2011 (Α΄60) και το άρθρο 30 με το άρθρο 98 (παρ.12) του Ν.1892/1990 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη» (Α΄101) και στη συνέχεια το ίδιο άρθρο με το άρθρο 4 του ν. 3010/2002 (Α΄91).

3. Τις διατάξεις του ν.3010/2002 «Εναρμόνιση του ν.1650/1986 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕκαι 96/61/ΕΕ κ.ά.» (Α΄91).

4. Τις διατάξεις του Ν. 4014/2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» (Α΄ 209).
5. Τις διατάξεις του Ν. 3889 /2010 «Χρηματοδότηση Περιβαλλοντικών Παρεμβάσεων, Πράσινο Ταμείο, Κύρωση Δασικών Χαρτών και άλλες διατάξεις» (Α΄ 182).
6. Τις διατάξεις του άρθρου 9 (παρ. 4,5,6 και 7) του Ν. 2947/2001 «Θέματα Ολυμπιακής Φιλοξενίας Έργων Ολυμπιακής Υποδομής και άλλες διατάξεις» (Α΄228).
7. Τις διατάξεις του ν.δ. 86/69 «Περί Δασικού Κώδικα» (Α΄ 7), όπως τροποποιήθηκε με το ν.δ. 996/71, το Ν. 177/75 κ.λπ. καθώς και τις διατάξεις του ν. 998/79 (Α΄ 298), «Περί Προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας» όπως ισχύουν.
8. Τις διατάξεις του Π.Δ. 165/2003 «Διοικητική οργάνωση, διάρθρωση και στελέχωση της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος» (Α΄137), όπως τροποποιήθηκε από το ν. 3818/2010 « Προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων του Νομού Αττικής, σύσταση της Ειδικής Γραμματείας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λοιπές διατάξεις » (Α΄ 17).
9. Τις διατάξεις της οδηγίας 86/278/ΕΟΚ της 12ης Ιουνίου 1986 του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
10. Τις διατάξεις του Π.Δ. 148/2009 «Περιβαλλοντική ευθύνη για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον-Εναρμόνιση με την οδηγία 2004/35/ΕΚ...κλπ» (Α΄190).
11. Τις διατάξεις του άρθρου 186 (παρ. ΣΤ) του Ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης –Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α΄87)
12. Τις διατάξεις του ν. 3199/2003 «Προστασία και διαχείριση των υδάτων – εναρμόνιση με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000» (Α΄ 280).
13. Τις διατάξεις του π.δ 51/2007 «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000» (Α΄ 54).
14. Τις διατάξεις του άρθρου 1 (παρ. 3) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 «για τις μεταφορές αποβλήτων» (ΕΕΛ 190/1/2006), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 της οδηγίας 2009/31/ΕΚ.
15. Την υπ. αριθ. 51354/2641/2010 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Καθορισμός Προτύπων Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις συγκεντρώσεις ορισμένων ρύπων και ουσιών προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2008/105/ΕΚ καθώς και για τις συγκεντρώσεις ειδικών ρύπων στα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα και άλλες διατάξεις» (Β΄1909).

16. Την υπ.αριθ. 145116 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις». (Β΄354).

17.Την υπ. αριθ. 5673/400/1997 ΚΥΑ «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων» (Β΄192) που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ και τροποποιήθηκε με την υπ. Αριθ. 19661/1982/1999 ΚΥΑ (Β΄1811) και την υπ. Αριθ. 48392/939/2002 ΚΥΑ (Β΄ 405).

18. Την υπ. αριθ. 39626/2208/2009 ΚΥΑ «Καθορισμός μέτρων για την προστασία των υπόγειων νερών από την ρύπανση και την υποβάθμιση, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/118/ ΕΚ «σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από την ρύπανση και την υποβάθμιση», του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2006» (Β΄2075).

19. Την υπ. αριθ. 29407/3508/2002 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Μέτρα και όροι για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων» (Β΄ 1572)

20. Τις διατάξεις της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 2008 «για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών», (ΕΕ L312/3, 22.11.2008).

21. Τις διατάξεις της Απόφασης 2000/532/Ε.Κ “για τον Ευρωπαϊκό κατάλογο αποβλήτων» της 3ης Μαΐου 2000 (ΕΕL 226/6.9.2000) όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2001/118/Ε.Κ. της Επιτροπής της 16ης Ιανουαρίου 2001 (ΕΕL 47/16.2.2001) και ισχύει.

22. Τις διατάξεις της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου υπ’αριθμ. 2/1.2.2001 «Καθορισμός των κατευθυντήριων και οριακών τιμών ποιότητας των νερών από απορρίψεις επικίνδυνων ουσιών που υπάγονται στον κατάλογο II της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ κ.λπ. » (Α΄15) και της υπ’ αριθμ. 4859/726/2001 κοινής υπουργικής απόφασης «Μέτρα και περιορισμοί για την προστασία του υδατικού περιβάλλοντος από απορρίψεις επικίνδυνων ουσιών που υπάγονται στον κατάλογο II της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ» (Β΄ 253).

23. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα, όπως τέθηκε σε ισχύ με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (Α΄98).

24. Τις διατάξεις του άρθρου 6 του Π.Δ.189/2009 «Καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (Α΄221).

25. Τις διατάξεις του άρθρου 2 (παρ. 4) του Π.Δ. 24/2010 «Ανακαθορισμός των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων και τροποποίηση του Π.Δ. 189/2009» (Α΄56).

26. Τις διατάξεις του Π. Δ. 65/2011 «Διάσπαση του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωση και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στα Υπουργεία α) Εσωτερικών και β) Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, συγχώνευση των

Υπουργείων Οικονομίας, Ανταγωνιστικότηταςστο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίαςκλπ» (Α'147).

27. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε :

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός-Αντικείμενο

1. Με την απόφαση αυτή αποσκοπείται η εφαρμογή και εξειδίκευση των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του ν.1650/86, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 12ης Ιουνίου 1986 "Σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά την χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία", όπως ισχύει, που έχει δημοσιευθεί στην Ελληνική γλώσσα στην επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕL181/86) και η αντικατάσταση της 80568/4225/1991 (Β'641) κοινής Υπουργικής απόφασης, ώστε με τον καθορισμό των κατάλληλων μέτρων, όρων και διαδικασιών να επιτυγχάνεται η ολοκληρωμένη διαχείριση της ιλύος που προέρχεται από επεξεργασία λυμάτων και ορισμένων υγρών αποβλήτων, να αποφεύγονται τυχόν επιβλαβείς επιπτώσεις στο έδαφος, στα νερά, στη γεωργική παραγωγή, στα ζώα και στην υγεία του ανθρώπου και παράλληλα να ενθαρρύνεται η χρήση και αξιοποίηση της ιλύος αυτής στη γεωργία, στη δασοπονία και στην αποκατάσταση του τοπίου και του εδάφους εξασφαλίζοντας υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας.

2. Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης εφαρμόζονται με την επιφύλαξη εφαρμογής της οδηγίας 2008/98/ΕΚ., όπως αυτή ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης νοούνται ως:

1. "Ιλύς" :

α) Η ιλύς που προέρχεται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας οικιακών ή αστικών λυμάτων και από ορισμένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών βιομηχανικών αποβλήτων που αναφέρονται στην υπ. αριθ. 5673/400/1997 ΚΥΑ (Β'192), ανεξαρτήτως μεγέθους βιομηχανικής εγκατάστασης και των οποίων η σύνθεση είναι παρόμοια με την σύνθεση των οικιακών ή αστικών λυμάτων.

β) Η ιλύς που προέρχεται από σηπτικούς βόθρους και άλλες παρόμοιες εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων.

γ) Η ιλύς που προέρχεται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας που δεν περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις (α) και (β) αλλά παρουσιάζουν αγρονομικό

ενδιαφέρον λόγω της παρουσίας στην ιλύ αξιόλογων ποσοτήτων οργανικού υλικού και θρεπτικών συστατικών (αζώτου, φωσφόρου)

2. "Επεξεργασμένη ιλύς με συμβατικές μεθόδους" :

Η ιλύς που έχει υποστεί επεξεργασία με μία από τις μεθόδους ή συνδυασμό μεθόδων του Παραρτήματος VI (A) ή με άλλη ισοδύναμη επεξεργασία ώστε να έχει μειωθεί σημαντικά η ικανότητά της προς ζύμωση και να έχει επιτευχθεί αξιόλογη μείωση του μικροβιακού φορτίου, έτσι ώστε με την επεξεργασία αυτή και σε συνδυασμό με τα πρόσθετα μέτρα που καθορίζονται στην παρούσα να μη δημιουργείται κίνδυνος για την υγεία από την χρησιμοποίησή της.

3. "Επεξεργασμένη ιλύς με προχωρημένες μεθόδους" :

Η ιλύς που έχει υποστεί επεξεργασία με μία από τις μεθόδους ή συνδυασμό μεθόδων του Παραρτήματος VI (B) ή με άλλη ισοδύναμη επεξεργασία ώστε να έχει μειωθεί σημαντικά η ικανότητά της προς ζύμωση και να έχει επιτευχθεί εξάλειψη του μικροβιακού φορτίου (υγειονομοποίηση), έτσι ώστε με την επεξεργασία αυτή και χωρίς πρόσθετους περιοριστικούς όρους να μη δημιουργείται κίνδυνος για την υγεία από την χρησιμοποίησή της.

4. "Χρησιμοποίηση" :

Η διασπορά της επεξεργασμένης ιλύος επί του εδάφους ή οποιαδήποτε άλλη χρησιμοποίησή της πάνω και μέσα στο έδαφος.

5. «Αξιοποίηση»:

Η εν γένει διαχείριση της ιλύος, έτσι ώστε, μετά από κατάλληλη επεξεργασία, να μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εδαφοβελτιωτικό και πηγή θρεπτικών συστατικών στη γεωργία, στη δασοπονία και στην αποκατάσταση του τοπίου και του εδάφους.

6. "Γεωργία":

Κάθε καλλιέργεια προς εμπορία και διατροφή καθώς και για κτηνοτροφία.

7. "Δασοπονία" :

Καλλιεργούμενες δασικές εκτάσεις (silviculture) για ξυλεία, χαρτί, καλλωπιστικά δένδρα κλπ. καθώς και δασωτές και αναδασωτές εκτάσεις και το αστικό και περιαστικό πράσινο. Για τους σκοπούς της παρούσας δεν περιλαμβάνονται φυσικά δάση υπό σταθεροποιημένο καθεστώς (μη αναδασωτέα) και σε ειδικά προστατευόμενες περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ή χαρακτηρίζονται ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας σύμφωνα με την υπ. Αριθ. 37338/1807/2010 ΚΥΑ (Β'1495)

6. «Χρήστης επεξεργασμένης ιλύος»:

Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο χρησιμοποιεί την επεξεργασμένη ιλύ.

7. «Φορέας διαχείρισης επεξεργασμένης ιλύος»

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για τις εργασίες διαχείρισης της ιλύος, συμπεριλαμβανομένης της προσωρινής αποθήκευσης, με σκοπό την αξιοποίηση της ιλύος.

8. «Φορέας παροχής επεξεργασμένης ιλύος»

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει την ευθύνη λειτουργίας της εγκατάστασης επεξεργασίας της ιλύος, προκειμένου η επεξεργασμένη ιλύς να είναι κατάλληλη για να χρησιμοποιηθεί από τον ίδιο, τον φορέα διαχείρισης ή τον χρήστη, στη γεωργία, στη δασοπονία και στην αποκατάσταση του τοπίου και του εδάφους, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας απόφασης.

9. Για τους όρους «παραγωγός ιλύος», «κάτοχος ιλύος», «διαχείριση ιλύος», «ανάκτηση», «συλλογή», «μεταφορά», «διάθεση», «έμπορος» και «μεσίτης», ισχύουν οι αντίστοιχοι ορισμοί που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία για τα απόβλητα.

Άρθρο 3 **Πεδίο εφαρμογής**

1. Η ιλύς που αναφέρεται στην παράγραφο 1 (περίπτωση α) του άρθρου 2, χρησιμοποιείται μετά από κατάλληλη επεξεργασία στη γεωργία, στη δασοπονία και στην αποκατάσταση του τοπίου και του εδάφους μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης.

2. Η χρησιμοποίηση της ιλύος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 (περίπτωση β και γ) του άρθρου 2 επιτρέπεται μετά από κατάλληλη επεξεργασία, στη γεωργία, στη δασοπονία και στην αποκατάσταση του τοπίου και του εδάφους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης με την πρόσθετη επιφύλαξη εφαρμογής της οδηγίας 2008/98/ΕΚ., όπως αυτή ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο.

3. Η χρησιμοποίηση της ιλύος σύμφωνα με την παρούσα απόφαση θα γίνεται με τρόπο που να ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο αρνητικών επιπτώσεων στην υγεία των ανθρώπων, ζώων και φυτών, στην ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, στην μακροχρόνια ποιότητα του εδάφους και στη βιοποικιλότητα των μικροοργανισμών του εδάφους.

4. Η ποσότητα της χρησιμοποιούμενης ιλύος θα εναρμονίζεται με τις ανάγκες σε θρεπτικά των καλλιεργειών ή του εδάφους, με βάση την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών.

5. Απαγορεύεται η εδαφική διάθεση ιλύος σε παγωμένα εδάφη, εδάφη καλυμμένα με χιόνι και πλημμυρισμένα εδάφη ή κορεσμένα με νερό.

Άρθρο 4 **Καθορισμός οριακών τιμών**

1. Οι οριακές τιμές συγκέντρωσης βαρέων μετάλλων και ορισμένων οργανικών ουσιών στην ιλύ που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί στη γεωργία, στη δασοπονία και στην αποκατάσταση του τοπίου και του εδάφους καθορίζονται στο Παράρτημα Ι. Στις περιπτώσεις που η ιλύς αναμιγνύεται πριν από την εδαφική διάθεση με άλλα απόβλητα ή προϊόντα, οι προαναφερόμενες οριακές τιμές ισχύουν τόσο για την ιλύ πριν από την ανάμιξη όσο και για το μίγμα που προκύπτει. Δεν επιτρέπεται η διασπορά των ως άνω οριακών τιμών. Σε περιπτώσεις μίγματος ιλύων από διαφορετικές εγκαταστάσεις οι οριακές τιμές θα ισχύουν για κάθε συνιστώσα ιλύ του μίγματος.

2. Οι οριακές τιμές συγκέντρωσης βαρέων μετάλλων στα εδάφη που πρόκειται να δεχθούν την επεξεργασμένη ιλύ καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙ. Η χρησιμοποίηση ιλύος σε εδάφη στα οποία μία ή περισσότερες από τις συγκεντρώσεις βαρέων μετάλλων υπερβαίνουν τις οριακές τιμές του Παραρτήματος ΙΙ δεν επιτρέπεται. Θα πρέπει κατά συνέπεια να διασφαλίζεται ότι ως συνέπεια της εδαφικής διάθεσης της

ιλύος αποτρέπεται η εν λόγω υπέρβαση. Οι αναλύσεις των βαρέων μετάλλων στο έδαφος θα γίνονται πριν από την έναρξη της εδαφικής διάθεσης της ιλύος και θα επαναλαμβάνονται κάθε 10 χρόνια.

3. Οι ετήσιες οριακές τιμές (μέση τιμή τριετίας) για τις ποσότητες βαρέων μετάλλων που μπορούν να εισάγονται ανά μονάδα επιφανείας στα εδάφη που πρόκειται να δεχθούν την επεξεργασμένη ιλύ καθορίζονται στο Παράρτημα III. Κατ'εξίρεση μπορεί να επιτραπεί υπέρβαση του ετήσιου ορίου όταν η εφαρμογή της ιλύος γίνεται άπαξ και αφορά σε αποκαταστάσεις τοπίου ή δασώσεις και αναδασώσεις για τις οποίες τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προσθήκης μεγάλης ποσότητας οργανικού υλικού με στόχο την ενίσχυση της βιολογικής δραστηριότητας του εδάφους. Στις περιπτώσεις αυτές εξακολουθούν να ισχύουν οι οριακές τιμές των Παραρτημάτων I και II.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΗΣ ΙΛΥΟΣ

Άρθρο 5

Χρησιμοποίηση στη γεωργία

Η χρησιμοποίηση της ιλύος στη γεωργία γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας και υπό τις εξής γενικές προϋποθέσεις:

1. Όταν η προς χρησιμοποίηση ιλύς έχει υποστεί συμβατική επεξεργασία με μια από τις μεθόδους ή συνδυασμό μεθόδων του Παραρτήματος VI (A), πέραν της τήρησης των προβλέψεων των άρθρων 3 και 4, θα πρέπει να τηρούνται και οι ακόλουθοι πρόσθετοι περιορισμοί και όροι.

α) Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση της ιλύος στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Σε λειμώνες ή εκτάσεις καλλιέργειας ζωοτροφών, εφόσον οι λειμώνες πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για βοσκή ή οι ζωοτροφές πρόκειται να συγκομισθούν πριν από την πάροδο ενός ορισμένου χρονικού διαστήματος. Για τον καθορισμό του χρονικού αυτού διαστήματος λαμβάνονται υπόψη η γεωγραφική και κλιματολογική τους κατάσταση και δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τρεις εβδομάδες.
- Σε καλλιέργειες οπωροκηπευτικών κατά την περίοδο της βλάστησης, με εξαίρεση τις καλλιέργειες οπωροφόρων δένδρων.
- Σε εδάφη που προορίζονται για καλλιέργειες οπωροκηπευτικών οι οποίες συνήθως βρίσκονται σε άμεση επαφή με το έδαφος και κανονικά καταναλίσκονται σε νωπή κατάσταση, για περίοδο δέκα μηνών πριν από τη συγκομιδή και κατά τη διάρκεια της συγκομιδής.

2. Όταν η προς χρησιμοποίηση ιλύς έχει υποστεί προχωρημένη επεξεργασία με μία από τις μεθόδους ή συνδυασμό μεθόδων του Παραρτήματος VI (B) δεν απαιτείται η ικανοποίηση πρόσθετων όρων και περιορισμών, πέραν της τήρησης των προβλέψεων των άρθρων 3 και 4,.

Άρθρο 6

Χρησιμοποίηση στη δασοπονία

1. Η χρησιμοποίηση επεξεργασμένης ιλύος σε δασικές εκτάσεις επιτρέπεται για τις καλλιεργούμενες δασικές εκτάσεις (silviculture) για ξυλεία, χαρτί, καλλωπιστικά δένδρα κλπ. Επιτρέπεται επίσης για δασωτέες και αναδασωτέες εκτάσεις καθώς και για αστικό και περιαστικό πράσινο εφόσον τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προσθήκης οργανικού υλικού
2. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση επεξεργασμένης ιλύος σε φυσικά δάση υπό σταθεροποιημένο καθεστώς (μη αναδασωτέα) και σε ειδικά προστατευόμενες περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ή χαρακτηρίζονται ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας σύμφωνα με την υπ. Αριθ. 37338/1807/2010 ΚΥΑ (Β΄1495)
3. Σε όλες τις επιτρεπόμενες, σύμφωνα με τα παραπάνω, χρήσεις για δασοπονία θα πρέπει να ικανοποιούνται οι προβλέψεις των άρθρων 3 και 4 και η ιλύς θα πρέπει να έχει υποστεί προχωρημένη επεξεργασία σύμφωνα με το Παράρτημα VI (B), ώστε να ικανοποιεί τους όρους ποιότητας που αντιστοιχούν στις εν λόγω μεθόδους επεξεργασίας

Άρθρο 7

Χρησιμοποίηση στην αποκατάσταση του τοπίου και του εδάφους

1. Η επεξεργασμένη ιλύς που χρησιμοποιείται στην αποκατάσταση τοπίου και εδαφών χρησιμοποιείται στην τελική εδαφική στρώση αποκατάστασης και σε βάθος έως 1,0 μέτρο από την τελική στάθμη του εδάφους και όχι ως υλικό πλήρωσης. Κατ'εξαίρεση ως υλικό πλήρωσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί επεξεργασμένη ιλύς σε ανάμιξη με άλλα κατάλληλα υλικά στο βαθμό που μέσω ειδικής μελέτης τεκμηριώνεται η επίτευξη των εκάστοτε απαιτούμενων εδαφολογικών και ρεολογικών χαρακτηριστικών.
2. Τόσο η επεξεργασμένη ιλύς όσο και το εδαφικό μίγμα ιλύος και χώματος πρέπει να έχουν χαρακτηριστικά που ικανοποιούν τα όρια του Παραρτήματος I.
3. Σε όλες τις, σύμφωνα με τα παραπάνω, περιπτώσεις εκτός των εξαιρέσεων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, για την χρησιμοποίηση της ιλύος για την αποκατάσταση τοπίου και εδάφους θα ικανοποιούνται οι προβλέψεις των άρθρων 3 και 4 και η ιλύς θα έχει προηγουμένως υποστεί προχωρημένη επεξεργασία, σύμφωνα με το Παράρτημα VI (B).
4. Κατ'εξαίρεση συμβατική επεξεργασία μπορεί να έχει υποστεί ιλύς που χρησιμοποιείται ως υλικό κάλυψης χώρων υγειονομικής ταφής απορριμμάτων ή χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με άλλα υλικά ως υλικό πλήρωσης, υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Στις περιπτώσεις αυτές εξακολουθούν να ισχύουν οι όροι των άρθρων 3 και 4.

Άρθρο 8

Άδειες παραγωγής επεξεργασμένης ιλύος

Κάθε εγκατάσταση που προτίθεται να προβεί σε επεξεργασία ιλύος με σκοπό την χρησιμοποίησή της, πρέπει να διαθέτει:

- α) Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), που εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 3,4 και 5 του ν.1650/1986, όπως τροποποιήθηκε με το ν.3010/2003 και το ν.4014/2011 και
- β) Απόφαση Άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης, που εκδίδεται σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία.

Ειδικότερα:

1.Ως προς την έκδοση της ΑΕΠΟ:

α) Οι αρμόδιοι φορείς για εγκαταστάσεις επεξεργασίας ιλύος, στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, υποχρεούνται να υποβάλλουν προς έγκριση μελέτη επεξεργασίας της ιλύος από την οποία να προκύπτει συμμόρφωση με τις απαιτήσεις και τα όρια της παρούσας

β) Η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) πέραν του ελάχιστου περιεχόμενου που ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία αναφέρει ρητά τους όρους και μεθόδους επεξεργασίας της ιλύος, με αναφορά στις κατηγορίες (συμβατική-προχωρημένη) και μεθόδους που αναφέρονται στο Παράρτημα VI της παρούσας, σύμφωνα με την εγκεκριμένη Μ.Π.Ε της εγκατάστασης, καθώς και τις οριακές τιμές που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4.

2. Ως προς την έκδοση της Άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης επεξεργασίας, εφαρμόζονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας

Άρθρο 9

Άδειες χρησιμοποίησης επεξεργασμένης ιλύος

1. Για την χρησιμοποίηση της επεξεργασμένης ιλύος στη γεωργία, στη δασοπονία και στην αποκατάσταση του τοπίου και του εδάφους, απαιτείται άδεια χρησιμοποίησης.

2. Για τη χορήγηση της άδειας αυτής ο ενδιαφερόμενος (χρήστης ή φορέας διαχείρισης) υποβάλλει σχετική αίτηση στην αρμόδια κατά περίπτωση Διεύθυνση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

3. Με την αίτηση υποβάλλεται προς έγκριση Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της ιλύος, με την οποία τεκμηριώνεται η συμμόρφωση με τις προβλέψεις της παρούσας. Ενδεικτικό και όχι περιοριστικό περιεχόμενο του Σχεδίου Ολοκληρωμένης Διαχείρισης ιλύος, περιγράφεται στο Παράρτημα VII.

4. Εάν για συγκεκριμένη δραστηριότητα, η οποία χρησιμοποιεί την ιλύ, απαιτείται σύμφωνα με το Ν.1650/1986, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3010/2002, η τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, η άδεια χρησιμοποίησης αντικαθίσταται από την ΑΕΠΟ. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται:

- Να υποβάλλονται κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου
- Η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων να εστιάζει στα αναφερόμενα στο παρόν άρθρο

5. Η άδεια χρησιμοποίησης επεξεργασμένης ιλύος εκδίδεται από το Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από εισήγηση των Διευθύνσεων Υδάτων και κατά περίπτωση των Υπηρεσιών Γεωργίας ή των Δασικών Υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) ο Φορέας Παροχής επεξεργασμένης ιλύος :

αα) είναι εφοδιασμένος, για τη νόμιμη λειτουργία της εγκατάστασης επεξεργασίας ιλύος, με απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και άδεια λειτουργίας της εγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 8. και

ββ) τηρεί τις απαιτήσεις επεξεργασίας και τα όρια της ιλύος που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση,

β) από την εξέταση του Σχεδίου Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της ιλύος προκύπτει συμμόρφωση με τις προβλέψεις της παρούσας απόφασης, με ευθύνη του χρήστη ή του φορέα διαχείρισης.

γ) πληρούνται οι προϋποθέσεις διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας.

6. Κατά το στάδιο εξέτασης της αίτησης, η Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εξετάζει και συνεκτιμά και τη συμβατότητα της προτεινόμενης χρήσης με το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων ευθύνης της. Στο πλαίσιο αυτό, η εν λόγω υπηρεσία, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες της περιοχής, μπορεί να καθορίζει αιτιολογημένα και να ζητά από τον ενδιαφερόμενο πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες που διασφαλίζουν πληρέστερα την προστασία των υδάτινων σωμάτων. Ειδικότερα σε ζώνες που έχουν χαρακτηριστεί ως ευπρόσβλητες σε νιτρορύπανση θα πρέπει να εξασφαλίζεται και η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των ειδικών προγραμμάτων μέτρων που έχουν θεσπιστεί για την εκάστοτε ζώνη.

7. Πριν την έκδοση της άδειας χρησιμοποίησης οι προαναφερόμενες αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους είναι δυνατό, όταν κρίνεται απαραίτητο, να διενεργούν στην περιοχή που θα χρησιμοποιηθεί η ιλύς επιτόπιους ελέγχους, και να προτείνουν πρόσθετα μέτρα ώστε να αποφευχθεί ενδεχόμενη υποβάθμιση των εδαφών καθώς και ρύπανση ή υποβάθμιση των επιφανειακών και υπόγειων νερών.

8. Η άδεια χρησιμοποίησης χορηγείται μέσα σε προθεσμία 20 ημερών από την υποβολή της αίτησης του ενδιαφερόμενου και αναφέρεται κατ ελάχιστον στα ακόλουθα:

- στις οριακές τιμές που προβλέπονται στο άρθρο 4 της παρούσας απόφασης
- στην μέθοδο επεξεργασίας της ιλύος,
- στον τρόπο διάχυσης ή διασποράς της ιλύος στο έδαφος,
- στο είδος των καλλιεργειών όπου αυτό απαιτείται
- στις επιτρεπόμενες ετήσιες φορτίσεις επεξεργασμένης ιλύος (τόνοι ξηράς ουσίας ανά μονάδα επιφάνειας ανά έτος) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη συγκεκριμένη περιοχή,

- στην έκταση και τα χαρακτηριστικά του εδάφους εφαρμογής της ιλύος, με αναφορά μεταξύ άλλων στις συγκεντρώσεις μετάλλων και στο pH του εδάφους
- στις περιπτώσεις χρήσης στη γεωργία σε ενδεχόμενους πρόσθετους περιοριστικούς όρους σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 6 της παρούσας απόφασης
- σε τυχόν πρόσθετους όρους σε εφαρμογή της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου
- σε τυχόν πρόσθετους όρους για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας και την προστασία του περιβάλλοντος,
- στο χρόνο ισχύος της που δεν μπορεί να είναι ανώτερος των δέκα ετών
- στην υποχρέωση του χρήστη ή του φορέα διαχείρισης να προβαίνει σε ανάλυση της ποιότητας του εδάφους, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 4 της παρούσας απόφασης.
- τις προϋποθέσεις ανάκλησης, τροποποίησης, κατάργησης ή ανανέωσης της άδειας,
- τους Φορείς Παροχής επεξεργασμένης ιλύος, Διαχείρισης και τους Χρήστες

9. Για ιλύ της περίπτωσης (β) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 είναι δυνατόν η αρμόδια κατά περίπτωση Διεύθυνση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, να εισηγείται τη χορήγηση άδειας για τη χρησιμοποίηση μη επεξεργασμένης ιλύος εφόσον αυτή εγχέεται ή παραχώνεται στο έδαφος. Η εισηγήση θα πρέπει να τεκμηριώνεται με αναφορά στους λόγους που καθιστούν απαγορευτική την εφαρμογή επεξεργασίας, στην αδυναμία εφαρμογής εναλλακτικού τρόπου διάθεσης της ιλύος, και στις ενέργειες, με αναφορά σε χρονοδιάγραμμα, που προβλέπονται για την μελλοντική επεξεργασία της ιλύος. Θα προβλέπεται στην άδεια συγκεκριμένο πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης, τα αποτελέσματα του οποίου θα υποβάλλονται για έλεγχο στις Διευθύνσεις Υδάτων, για την πιστοποίηση της διασφάλισης της δημόσιας υγείας και της αποτροπής υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Την ευθύνη υλοποίησης του προγράμματος παρακολούθησης έχει ο φορέας παροχής της ιλύος. Σε κάθε περίπτωση για την εφαρμογή των προβλέψεων της παρούσας παραγράφου θα πρέπει να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 3 και του άρθρου 4. Η διάρκεια της άδειας στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου θα είναι για πέντε χρόνια, με δυνατότητα ενδιάμεσης διακοπής της από την αδειοδοτούσα αρχή όταν με βάση τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης δεν μπορεί να πιστοποιηθεί η εξασφάλιση της δημόσιας υγείας ή/και η αποτροπή της υποβάθμισης του περιβάλλοντος

10. Οι Διευθύνσεις Υδάτων των Περιφερειών αποστέλλουν αντίγραφα των αδειών χρησιμοποίησης στην Ειδική Γραμματεία Υδάτων, η οποία διατηρεί το δικαίωμα παρακολούθησης και ελέγχου των αδειών χρησιμοποίησης.

11. Με την επιφύλαξη του άρθρου 14, όταν τα στοιχεία παρακολούθησης ή άλλα στοιχεία υποδεικνύουν ότι δεν είναι δυνατό να επιτευχθούν οι περιβαλλοντικοί στόχοι του άρθρου 4 του Π.Δ.51/2007 ή οι απαιτήσεις της υπ. αριθ. 39626/2208/2009 ΚΥΑ, η Ειδική Γραμματεία Υδάτων λαμβάνει τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 12 (παρ.6) του εν λόγω διατάγματος.

Άρθρο 10

Μέθοδοι και συχνότητες ανάλυσης και δειγματοληψίας

1. Η επεξεργασμένη ιλύς και το έδαφος στο οποίο χρησιμοποιείται στη γεωργία, στη δασοπονία και στην αποκατάσταση του τοπίου και του εδάφους, υποβάλλονται σε αναλύσεις σύμφωνα με τα Παραρτήματα I έως V
2. Οι μέθοδοι αναφοράς για τη δειγματοληψία και την ανάλυση καθώς και οι απαιτούμενες συχνότητες περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα V και IV αντίστοιχα.

Άρθρο 11

Υποχρεώσεις φορέων παροχής (παραγωγών), διαχειριστών και χρηστών επεξεργασμένης ιλύος

1. Οι παραγωγοί της επεξεργασμένης ιλύος που προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τους όρους της παρούσας απόφασης, υποχρεούνται:

α) να παρέχουν σε τακτά διαστήματα, σύμφωνα με τις συχνότητες του Παράρτηματος IV στους διαχειριστές και χρήστες της ιλύος όλες τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα I. Οι σχετικές αναλύσεις πραγματοποιούνται από διαπιστευμένο εργαστήριο του παραγωγού ή άλλο εξουσιοδοτημένο διαπιστευμένο εργαστήριο σύμφωνα με τις μεθόδους του Παραρτήματος V.

β) να τηρούν βιβλία στα οποία ειδικότερα σημειώνονται:

αα) Οι ποσότητες της παραγόμενης ιλύος και οι ποσότητες της ιλύος που παραδίδονται στους φορείς διαχείρισης ή στους χρήστες για χρησιμοποίηση στη γεωργία, στη δασοπονία και στην αποκατάσταση του τοπίου και του εδάφους.

ββ) Η σύνθεση και τα χαρακτηριστικά της ιλύος σε σχέση με τις παραμέτρους που αναφέρονται στο Παράρτημα I

γγ) Το είδος της πραγματοποιούμενης επεξεργασίας της ιλύος με αναφορά στις μεθόδους του Παραρτήματος VI.

δδ) Τα ονόματα και οι διευθύνσεις των διαχειριστών και χρηστών της ιλύος και οι εδαφικές εκτάσεις όπου θα χρησιμοποιηθεί.

Τα προαναφερόμενα στοιχεία των βιβλίων κοινοποιούνται από τον παραγωγό στο τέλος κάθε έτους στη Διεύθυνση Υδάτων της Περιφέρειας και στην Ειδική Γραμματεία Υδάτων. Ο τύπος των ως άνω βιβλίων καθώς και ο τρόπος ενημέρωσής τους καθορίζονται από το ΥΠΕΚΑ.

2. Οι φορείς διαχείρισης ή οι χρήστες, ή κατ'εξουσιοδότησή τους ο φορέας παραγωγής της επεξεργασμένης ιλύος υποχρεούνται:

α) να προβαίνουν στις απαιτούμενες από το άρθρο 4 δειγματοληψίες και αναλύσεις των εδαφών στα οποία χρησιμοποιείται η ιλύς, με τη συχνότητα του Παραρτήματος IV και τις μεθόδους του Παραρτήματος V.

β) να κρατούν βιβλία στα οποία να καταγράφουν τα αποτελέσματα των αναλύσεων από τις δειγματοληψίες.

γ) να υπολογίζουν και να καταγράφουν τις ετήσιες φορτίσεις ανά μονάδα επιφάνειας, σε όρους ξηρών στερεών, θρεπτικών (Αζώτου, Φωσφόρου), και των μετάλλων του Παραρτήματος III.

Τα προαναφερόμενα στοιχεία των βιβλίων κοινοποιούνται στο τέλος κάθε έτους στη Διεύθυνση Υδάτων της Περιφέρειας και στην Ειδική Γραμματεία Υδάτων . Ο τύπος των ως άνω βιβλίων καθώς και ο τρόπος ενημέρωσής τους καθορίζονται από το ΥΠΕΚΑ.

3. Εάν ο Φορέας Παροχής, ο Φορέας Διαχείρισης ή ο Χρήστης της επεξεργασμένης ιλύος διαπιστώσουν από τους ελέγχους που πραγματοποιούν κίνδυνο δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον ή/και στη δημόσια υγεία, το γνωστοποιούν αμέσως στην αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προκειμένου να καθορισθούν από κοινού, σε συνεργασία και με την αρμόδια Υπηρεσία Γεωργίας και τη Δασική Υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, το είδος και το χρονοδιάγραμμα των αναγκαίων επανορθωτικών μέτρων που πρέπει να ληφθούν.

4. Ο Φορέας Παροχής, ο Φορέας Διαχείρισης ή ο Χρήστης της επεξεργασμένης ιλύος υποχρεούνται να λαμβάνουν τα αναγκαία προληπτικά μέτρα και μέτρα αποκατάστασης του περιβάλλοντος, κατ' εφαρμογή του Π.Δ.148/2009 (Α' 190).

Άρθρο 12 **Έλεγχοι**

Η Διεύθυνση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες πραγματοποιεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους, προκειμένου να διαπιστωθεί η τήρηση των όρων και των απαιτήσεων που προβλέπονται στην άδεια χρησιμοποίησης της επεξεργασμένης ιλύος, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 13 **Κατάρτιση Εκθέσεων**

1. Οι Γενικοί Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, το μήνα Απρίλιο κάθε έτους υποβάλλουν εκθέσεις προς την Ειδική Γραμματεία Υδάτων και τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου ΠΕΚΑ, σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, από τις οικείες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και ειδικότερα σχετικά με τον αριθμό των χορηγηθεισών αδειών για την χρησιμοποίηση ιλύος στη γεωργία, στη δασοπονία και στην αποκατάσταση του τοπίου και του εδάφους και τα βασικά ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία για κάθε άδεια, όπως αυτά τα στοιχεία καθορίζονται από το ΥΠΕΚΑ.

2. Το Υπουργείο ΠΕΚΑ σε συνεργασία με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συντάσσει κάθε τέσσερα χρόνια συγκεντρωτική έκθεση για τη χρησιμοποίηση της ιλύος στη γεωργία, στη δασοπονία και στην αποκατάσταση του τοπίου και του εδάφους, προσδιορίζοντας τις ποσότητες της χρησιμοποιούμενης ιλύος, τα κριτήρια που ελήφθησαν και τις ενδεχόμενες δυσκολίες λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία των βιβλίων του παραγωγού καθώς και τις εκθέσεις των Περιφερειαρχών. Η ανωτέρω έκθεση διαβιβάζεται στην Επιτροπή των Ε.Κ.

Άρθρο 14

Κυρώσεις

1. Σε όποιον προκαλεί ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος με πράξη ή παράλειψη που αντιβαίνει τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, επιβάλλονται οι ποινικές και διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 28, 29 και 30 του ν.1650/1986 (Α΄160), όπως το άρθρο 28 τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του ν. 3937/2011 (Α΄60) και το άρθρο 30 με το άρθρο 4 του ν. 3010/2002 (Α΄91).

2. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, του οποίου η δραστηριότητα προκαλεί ζημία ή άμεση απειλή ζημίας στο περιβάλλον κατά παράβαση των διατάξεων της παρούσας απόφασης, φέρει περιβαλλοντική ευθύνη, η οποία διέπεται από τις διατάξεις του Π.Δ 148/2009.

3. Οι κυρώσεις που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 15

Μεταβατικές διατάξεις

Όσοι μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης χρησιμοποιούν ιλύ για τη γεωργία, τη δασοπονία και την αποκατάσταση του τοπίου και του εδάφους χωρίς σχετική άδεια, υποχρεούνται μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη της ισχύος της παρούσας να υποβάλλουν σχετική αίτηση κατ' εφαρμογή των άρθρων 8 και 9 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 16

Παραρτήματα

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης τα Παραρτήματα που ακολουθούν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Πίνακας 1. Μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις μετάλλων στην ιλύ για εδαφική εφαρμογή

Μέταλλο	Μέγιστη επιτρεπόμενη συγκέντρωση (mg/kg ξηράς ουσίας)
Cd	5
Cr(ολικό)	500
Cu	800
Hg	5
Ni	200
Pb	500
Zn	2500

Πίνακας 2. Μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις οργανικών ουσιών στην ιλύ για εδαφική εφαρμογή

Οργανική ένωση	Μέγιστη επιτρεπόμενη συγκέντρωση (mg/kg ξηράς ουσίας)
AOX ¹	500
PCB ²	0,8
Διοξίνες	(ng TE⁴/kg ξηράς ουσίας)
PCDD/F ³	100

1.Άθροισμα αλογονομένων οργανικών ενώσεων

2.Άθροισμα των πολυχλωριωμένων διφαινυλίων υπ. αριθμ. 28, 52, 101, 118, 138, 153, 180

3.Πολυχλωριωμένες διβενζοδιοξίνες/διβενζοφουράνια

4.Ισοδύναμη τοξικότητα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Πίνακας 3. Μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις μετάλλων στο έδαφος ώστε να επιτρέπεται εδαφική διάθεση ιλύος. Δεν επιτρέπεται η εδαφική διάθεση σε εδάφη με τιμές pH μικρότερες του 5

ρΗ εδάφους	$5 \leq \text{pH} \leq 6$	$6 \leq \text{pH} \leq 7$	$\text{pH} \geq 7$
Μέταλλο	mg/kg ξηράς ουσίας		
Cd	0,5	1	1,5
Cr (ολικό)	50	75	100
Cu	40	50	100
Hg	0,2	0,5	1
Ni	30	50	70
Pb	50	70	100
Zn	100	150	200

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Πίνακας 4. Μέγιστες επιτρεπόμενες φορτίσεις μετάλλων στο έδαφος από την εδαφική διάθεση ιλύος

Μέταλλο	kg/ha/έτος
Cd	0,015
Cr (ολικό)	3
Cu	3
Hg	0,01
Ni	0,75
Pb	1
Zn	7,5

- 1. Η αδειοδοτούσα αρχή μπορεί να επιτρέψει την υπέρβαση των επιτρεπόμενων φορτίσεων για τον χαλκό (Cu) και τον ψευδάργυρο (Zn) σε συγκεκριμένες εδαφικές εκτάσεις, όταν τα εδάφη αυτά είναι ελλειμματικά στα μέταλλα αυτά, τα οποία ωστόσο κρίνονται ως απαραίτητα για την ανάπτυξη των καλλιεργειών*
- 2. Κατ'εξαίρεση μπορεί να επιτραπεί υπέρβαση του ετήσιου ορίου όταν η εφαρμογή της ιλύος γίνεται άπαξ και αφορά σε αποκαταστάσεις τοπίου ή αναδασώσεις για τις οποίες τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προσθήκης μεγάλης ποσότητας οργανικού υλικού με στόχο την ενίσχυση της βιολογικής δραστηριότητας του εδάφους. Στις περιπτώσεις αυτές εξακολουθούν να ισχύουν οι οριακές τιμές των Παραρτημάτων Ι και ΙΙ*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Πίνακας 5. Παράμετροι και συχνότητα δειγματοληψίας για ιλύ των κατηγοριών (α) και (β) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 και από την κατηγορία (γ) μόνο για ιλύ που παράγεται από επεξεργασία κτηνοτροφικών αποβλήτων. Οι δειγματοληψίες και αναλύσεις θα γίνονται σε τακτά διαστήματα κατά τη διάρκεια του έτους

Ετήσια παραγόμενη ποσότητα (kg ξηρού βάρους) από την εγκατάσταση επεξεργασίας ή ισοδύναμος εξυπηρετούμενος πληθυσμός [ι.π.]	Γενικές παράμετροι ⁽¹⁾	Βαρέα Μέταλλα ⁽²⁾	Οργανικές ουσίες ⁽³⁾	Μικροοργανισμοί ⁽⁴⁾ (συμβατική επεξεργασία/υγειονοποίηση)
	Ελάχιστος αριθμός αναλύσεων ανά έτος			
<50 [2000 ι.π.]	-	-	-	0/2
50-330 [2000-15000 ι.π.]	2	2	-	2/4
330-2200 [15000-100000 ι.π.]	2	2	-	3/8
2200-6600 [100000-300000 ι.π.]	4	4	1	4/12
>6600 [>300000 ι.π.]	6	8	3	6/12

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV(συνέχεια)

Πίνακας 6. Παράμετροι και συχνότητα δειγματοληψίας για ιλύ της κατηγορίας (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 εκτός από την ιλύ που παράγεται από επεξεργασία κτηνοτροφικών αποβλήτων. Οι δειγματοληψίες και αναλύσεις θα γίνονται σε τακτά διαστήματα κατά τη διάρκεια του έτους

	Γενικές παράμετροι ⁽¹⁾	Βαρέα Μέταλλα ⁽²⁾	Οργανικές ουσίες ⁽³⁾	Μικροοργανισμοί ^(4,5)
	Ελάχιστος αριθμός αναλύσεων ανά έτος			
Ιλύς της κατηγορίας (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, εκτός από την ιλύ που παράγεται από επεξεργασία κτηνοτροφικών αποβλήτων	3	6	3	3/6

(1) Ολικά στερεά, Οργανικά στερεά, Ολικό Άζωτο, Ολικός Φώσφορος, Κάλιο, Ασβέστιο, Μαγνήσιο

(2) Τα βαρέα μέταλλα του Πίνακα 1 του Παραρτήματος I

(3) Οι οργανικές ουσίες του Πίνακα 2 του Παραρτήματος I

(4) Στην περίπτωση συμβατικά επεξεργασμένης ιλύος η παράμετρος *E.Coli*, με την υποχρέωση μείωσης των συγκεντρώσεων *E.Coli* κατά 2 τάξεις μεγέθους. Στην περίπτωση υγειονοποιημένης ιλύος εκτός από την παράμετρο *E.Coli* και η παράμετρος *Salmonella* (με υποχρεωτική την ταυτόχρονη τήρηση των όρων α) μείωση των συγκεντρώσεων *E.Coli* κατά 6 τάξεις μεγέθους και επιτυγχανόμενες συγκεντρώσεις *E.Coli* μικρότερες από 500CFU/g β) την απουσία *Salmonella spp* σε δείγμα 50g νωπής ιλύος)

(5) Όταν τεκμηριωμένα προκύπτει ότι από τη φύση της δραστηριότητας δεν αναμένεται μικροβιακό φορτίο είναι δυνατή η απαλλαγή από την υποχρέωση παρακολούθησης των μικροβιακών παραμέτρων, με απόφαση της αρμόδιας αρχής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Αναλύσεις και δειγματοληψίες

Δειγματοληψίες και αναλύσεις εδάφους

Οι δειγματοληψίες και αναλύσεις εδάφους θα γίνονται πριν από την έναρξη εδαφικής διάθεσης της ιλύος και εφ εξής κάθε 10 χρόνια για τις παραμέτρους του Παραρτήματος II

Το αντιπροσωπευτικό προς ανάλυση δείγμα θα συντίθεται με ανάμιξη 25 δειγμάτων (καρότα) που θα λαμβάνονται από μια έκταση που δεν θα υπερβαίνει τα 5 εκτάρια τροφοδοτούμενης με ιλύ έκτασης. Σε περίπτωση μεγάλων εκτάσεων εφαρμογής της ιλύος κατόπιν άδειας της αρμόδιας Διεύθυνσης Υδάτων είναι δυνατό τα 25 δείγματα να λαμβάνονται από έκταση 20 εκταρίων.

Τα δείγματα εδάφους θα πρέπει να φτάνουν μέχρι το βάθος των 25 εκατοστών εκτός εάν το βάθος του επιφανειακού εδαφικού στρώματος είναι μικρότερο από 25 εκατοστά. Στις περιπτώσεις αυτές τα δείγματα θα φτάνουν τουλάχιστον μέχρι το βάθος των 10 εκατοστών.

Πρότυπα

Οι δειγματοληψίες και αναλύσεις για όλες τις παραμέτρους τόσο του εδάφους όσο και της ιλύος θα γίνονται από διαπιστευμένα εργαστήρια σύμφωνα με τα πρότυπα του CEN. Εάν για ορισμένες παραμέτρους δεν υπάρχουν πρότυπα κατά CEN και μέχρι να γίνουν διαθέσιμα θα εφαρμόζονται διεθνή πρότυπα κατά ISO.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V (συνέχεια)

Πίνακας 7. Μέθοδοι για την εξέταση του εδάφους

Παράμετρος	Τίτλος	Αναφορά *
Δειγματοληψία	Ποιότητα εδάφους: Δειγματοληψίες-Μέρος .1 Οδηγία για τον σχεδιασμό προγραμμάτων δειγματοληψιών	ISO/DIS 10381-1
	Ποιότητα εδάφους: Δειγματοληψίες-Μέρος 4. Οδηγία για τον σχεδιασμό προγραμμάτων δειγματοληψιών	ISO/DIS 10381-4
Υφή εδάφους (άργιλος και οργανικό υλικό)	Ποιότητα εδάφους: Απλοποιημένη περιγραφή εδάφους	ISO 11259
	Ποιότητα εδάφους: Προσδιορισμός κατανομής μεγέθους σωματιδίων σε εδαφικό υλικό-Μέθοδοι κοσκίνισματος και καθίζησης	ISO 11277
	Ποιότητα εδάφους: Προσδιορισμός οργανικών και ολικού άνθρακα μετά από εν ξηρώ καύση (στοιχειώδης ανάλυση)	ISO 10694
pH	Ποιότητα εδάφους: Προσδιορισμός pH	ISO 10390
Βαρέα Μέταλλα	Ποιότητα εδάφους: Εξαγωγή υδατοδιαλυτών ιχνοστοιχείων	ISO 11466
	Ποιότητα εδάφους: Προσδιορισμός Καδμίου, Χρωμίου, Κοβαλτίου, Χαλκού, Μολύβδου, Μαγγανίου, Νικελίου και Ψευδαργύρου με ατομική απορρόφηση	ISO 11047
Άζωτο	Ποιότητα εδάφους: Προσδιορισμός νιτρικού αζώτου, αμμωνιακού αζώτου και ολικού διαλυμένου αζώτου	ISO 14255
Φώσφορος	Ποιότητα εδάφους: Προσδιορισμός φωσφόρου	ISO 11263

* Η πιο πρόσφατη έκδοση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V (συνέχεια)

Πίνακας 8. Μέθοδοι για την εξέταση της ιλύος

Παράμετρος	Τίτλος	Αναφορά *
Δειγματοληψία	Ποιότητα υδάτων: Δειγματοληψίες-Μέρος 13. Οδηγία για την δειγματοληψία ιλύος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων και υγρών αποβλήτων	EN/ISO 5667P13
Ξηρό υλικό	Χαρακτηρισμός ιλύος: Προσδιορισμός ξηρού υπολείμματος και περιεκτικότητας σε νερό.	prEN 12880
Οργανικό υλικό	Χαρακτηρισμός ιλύος: Προσδιορισμός απώλειας κατά την καύση της ξηράς μάζας	prEN 12879
pH	Χαρακτηρισμός ιλύος: Προσδιορισμός τιμής pH σε ιλύ	EN 12176
Άζωτο	Χαρακτηρισμός ιλύος: Προσδιορισμός αζώτου κατά Kjeldahl.	prEN 13342
Φώσφορος	Χαρακτηρισμός ιλύος: Προσδιορισμός φωσφορικών ενώσεων	prEN 13346
Βαρέα Μέταλλα	Χαρακτηρισμός ιλύος: Μέθοδοι εξαγωγής-Προσδιορισμός ιχνοστοιχείων και φωσφόρου	prEN 13346
<i>Salmonella spp</i>		
<i>Escherichia Coli</i>		
AOX		[ISO 15009]
PCP		[CD 10382]
PCDD/F		

* Η πιο πρόσφατη έκδοση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Συμβατικές και προχωρημένες μέθοδοι επεξεργασίας της ιλύος

A. Συμβατικές μέθοδοι επεξεργασίας της ιλύος

- Μεσοφιλική αναερόβια χώνευση σε θερμοκρασία 35⁰ C με μέσο χρόνο παραμονής τουλάχιστον 15 ημερών
- Θερμοφιλική αναερόβια χώνευση σε θερμοκρασία τουλάχιστον 53⁰C με μέσο χρόνο παραμονής 20 ημερών
- Θερμοφιλική αερόβια σταθεροποίηση σε θερμοκρασία τουλάχιστον 55⁰C με μέσο χρόνο παραμονής 20 ημερών
- Αερόβια σταθεροποίηση της ιλύος σε θερμοκρασία περιβάλλοντος με χρόνο παραμονής τουλάχιστον 15 ημερών και επίτευξη τιμής ενδογενούς ζήτησης οξυγόνου (OUR) μικρότερης των 5 mg οξυγόνου/g ιλύος /hr
- Ηλιακή ξήρανση ή συνδυασμός ηλιακής και θερμικής ξήρανσης με μείωση του περιεχομένου νερού σε ποσοστά μικρότερα του 60%

Σε όλες τις περιπτώσεις θα ακολουθεί όπου απαιτείται αφυδάτωση για επίτευξη ποσοστού στερεών τουλάχιστον 18%

Αποτέλεσμα των ως άνω διεργασιών θα πρέπει να είναι η μείωση των *E.Coli* κατά τουλάχιστον 2 τάξεις μεγέθους.

B. Μέθοδοι προχωρημένης επεξεργασίας (υγειονομοποίησης) της ιλύος

- Θερμοφιλική αναερόβια χώνευση σε θερμοκρασία τουλάχιστον 53⁰C για 20 ώρες, ως μη συνεχής διεργασία (batch) κατά τη διάρκεια της οποίας δεν γίνεται καμία προσθήκη ή αφαίρεση ιλύος.
- Θερμοφιλική αερόβια σταθεροποίηση σε θερμοκρασία τουλάχιστον 55⁰C για 20 ώρες ως μη συνεχής διεργασία (batch) κατά τη διάρκεια της οποίας δεν γίνεται καμία προσθήκη ή αφαίρεση ιλύος.
- Επεξεργασία με ασβέστη για ανύψωση του pH του μίγματος στην τιμή 12 ή μεγαλύτερη, διατηρώντας ταυτόχρονα τη θερμοκρασία του μίγματος τουλάχιστον 55⁰C για 2 ώρες.
- Επεξεργασία με ασβέστη για ανύψωση και διατήρηση του pH του μίγματος στην τιμή 12 ή μεγαλύτερη για διάστημα τουλάχιστον 3 μηνών
- Θερμική ξήρανση με θερμοκρασία της ιλύος μεγαλύτερη από 80⁰C και μείωση του περιεχόμενου νερού σε ποσοστά μικρότερα από 10%.....
- Θερμική επεξεργασία της ιλύος για τουλάχιστον 30 λεπτά σε 70⁰C, ακολουθούμενη από μεσοφιλική αναερόβια χώνευση σε θερμοκρασία 35⁰C με μέσο χρόνο παραμονής 12 ημερών.

Αποτέλεσμα των ως άνω διεργασιών θα πρέπει να είναι η αφ ενός η απουσία *Salmonella spp* σε δείγμα 50 g ιλύος (υγρό βάρος) και η μείωση των *E.Coli* κατά τουλάχιστον 6 τάξεις μεγέθους, με τελικές συγκεντρώσεις *E Coli* μικρότερες από 500 CFU/g.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Ενδεικτικό περιεχόμενο Σχεδίων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της ιλύος

Γενικά στοιχεία

Η αίτηση του χρήστη για την έκδοση της σχετικής άδειας για κάθε μορφή χρησιμοποίησης συνοδεύεται κατ ελάχιστον από τα ακόλουθα στοιχεία:

- Περιγραφή της μεθόδου επεξεργασίας της ιλύος με αναφορά στις μεθόδους του παραρτήματος VI. Τεκμηρίωση της επιτυγχανόμενης επεξεργασίας.
- Ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά των λυμάτων ή υγρών αποβλήτων που υφίστανται επεξεργασία., με αναφορά και στις παραμέτρους του Παραρτήματος I. Επισήμανση και ποσοτικοποίηση συμμετοχής βιομηχανικών υγρών εισροών.
- Ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά της ιλύος πριν και μετά την επεξεργασία.
- Πιστοποιητικά αναλύσεων της ιλύος που χορηγεί ο παραγωγός της ιλύος, σύμφωνα με το Παράρτημα I.
- Συνοπτική έκθεση σκοπιμότητας και συνοπτική περιγραφή του τρόπου χρησιμοποίησης της ιλύος.

Για χρησιμοποίηση επεξεργασμένης ιλύος στη γεωργία και δασοπονία

Η αίτηση του χρήστη για την έκδοση της σχετικής άδειας συνοδεύεται κατ ελάχιστον από τα ακόλουθα, πρόσθετα των γενικών, στοιχεία:

- Χάρτη της περιοχής στην οποία πρόκειται να γίνει χρήση της επεξεργασμένης ιλύος, κατάλληλης κλίμακας.
- Υπεύθυνη δήλωση ως προς το είδος των καλλιεργειών ή της δασικής έκτασης όπου πρόκειται να χρησιμοποιηθεί η ιλύς.
- Πιστοποιητικό ανάλυσης του εδάφους σύμφωνα με το Παράρτημα II
- Περιγραφή του τρόπου χρησιμοποίησης, με αναφορά στις φορτίσεις του Παραρτήματος III και στις ανάγκες σε θρεπτικά και οργανικό υλικό της εδαφικής έκτασης εφαρμογής της ιλύος.
- Περιγραφή του τρόπου διαχείρισης (δειγματοληψίες, αναλύσεις, καταγραφές, πρωτόκολλα διακίνησης κλπ)
- Στοιχεία των χρηστών
- Πρόγραμμα έκτακτων μέτρων (π.χ. αποθήκευση ή εναλλακτική διάθεση της ιλύος) για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν είναι δυνατή η εδαφική διάθεση της ιλύος (π.χ. παγωνιά, κορεσμένο με νερό έδαφος κλπ)
- Στην περίπτωση χρησιμοποίησης στη δασοκομία πιστοποιητικό από αρμόδια αρχή ότι η χρησιμοποίηση δεν γίνεται σε φυσικά δάση υπό σταθεροποιημένο καθεστώς (μη αναδασωτέα) και σε ειδικά προστατευόμενες περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ή χαρακτηρίζονται ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας σύμφωνα με την υπ. Αριθ. 37338/1807/2010 ΚΥΑ (Β´1495)

- Στην περίπτωση αναδάσωσης πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής από το οποίο να προκύπτει ότι η προς χρησιμοποίηση έκταση έχει κηρυχθεί αναδασωτέα. Για τις περιπτώσεις αναδάσωσης θα δίνεται πλήρες αιτιολογημένο χρονοδιάγραμμα της εξέλιξης χρησιμοποίησης της ιλύος σε συσχέτιση με τις απαιτήσεις που προκύπτουν από το πρόγραμμα αναδάσωσης και θα προσδιορίζεται ο συνολικός χρόνος χρησιμοποίησης της ιλύος.

Για χρησιμοποίηση επεξεργασμένης ιλύος στην αποκατάσταση του τοπίου και του εδάφους :

Η αίτηση του χρήστη για την έκδοση της σχετικής άδειας συνοδεύεται κατ'ελάχιστον από τα ακόλουθα, πρόσθετα των γενικών, στοιχεία:

- Αντίγραφο της τεχνικής μελέτης εφαρμογής του συνολικού έργου της αποκατάστασης, με τεχνική έκθεση για τον τρόπο εφαρμογής της ιλύος στις ενέργειες της αποκατάστασης (ποσότητες, διαδικασίες, χρονοδιαγράμματα κ.λπ.)
- Έκθεση των εδαφολογικών και ρεολογικών χαρακτηριστικών της ιλύος και του μίγματος με ενδεχόμενα άλλα υλικά
- Υπεύθυνη δήλωση αποδοχής του κυρίου του έργου, όπου τούτο απαιτείται
- Πιστοποιητικό ανάλυσης – καταλληλότητας της ιλύος και του προκύπτοντος εδαφικού μίγματος σύμφωνα με το Παράρτημα I
- Πιστοποιητικό ανάλυσης του εδάφους σύμφωνα με το Παράρτημα II
- Περιγραφή προγράμματος παρακολούθησης του αποκατεστημένου τοπίου/εδάφους